
Vychází nejméně 4krát v roce.

OBRAZY BIBLICKÉ.

SEDMERO ŘEČÍ SVATOPOSTNÍCH.

SESTAVIL

J. JEŽEK,

C. K. PROFESSOR A K. A. NOTÁŘ.

S POVOLENÍM KNÍŽ. ARCIB. ORDINARIÁTU V PRAZE
DNE 19. ÚNORA 1908 Č. 1914.

V PRAZE.

NAKLADEM KNIHKUPECTVÍ B. STÝBLA.
1909.

CENA 45 h.

Knihkupectví **B. STÝBLA v Praze.**
Václavské nám.,

doporučuje následující spisy :

Augustin Aurelius, Svatý, biskup hipponský, **Památky.** Perioda I. Od r. 354 až do návratu do vlasti r. 388. I. díl. Úvahy a zprávy životopisné i spisy napsané v Kassiciaku. Sepsal Frà *František Doubrava*, kněz z rytířského řádu maltézského. 1893. V 8. (393 str.) Místo 3 K 60 h pouze 2 K.

Bolandenovy spisy. Překladem *Viléma Sladomela.* **Historické novelly o pruském králi Fridrichovi a jeho době.** 12 sešitů místo po 40 h pouze po 24 h. Všech 12 sešitů najednou pouze K 2·70.

Fischer Engelbert, **Svaté biřmování** pro školu i dům. S povolením duchovní vrchnosti. III. vydání. V 8. (61 str.) Místo 24 h pouze 20 h.

Goffin Leonard, ctihodný otec, kněz řádu Praemonstrátského, **Postilla,** to jest: Výklady na všechny nedělní a sváteční i svatopostní epištoly a evangelia celého roku církevního. 2 díly (804 str.) K 8.—.

Hlavatý Václav A., **Dějiny církve sv. před Kristem a po Kristu Pánu.** (S povolením nejd. kníž. arcib. Ordinariátu Pražského ze dne 28. února 1872 č. 1274 a nejdůst. Ordinariátu Kralohradeckého ze dne 7. března 1872 č. 1348.) V lex. 8. (142 str.) Místo 1 K 44 h pouze 50 h.

Hulakovský J. E., **Modlitební knížka česko-francouzská pro mládež.** (Livre de prières à l'usage de la jeunesse recueillies par —.) V 64. (272 str.) Místo 1 K pouze 50 h.

Jirsík Jan Valerian, **Kázání na všechny neděle a svátky celého roku a řeči postní,** které činil a vydal. Třetí vydání do tisku upravil *B. M. Kulda*, sídelní kanovník na Vyšehradě.

Díl I. V lex. 8. (205 str.) 2 K 24 h.

Díl II. V lex. 8. (212 str.) 2 K 24 h.

Díl III. V lex. 8. (254 str.) 2 K 40 h.

Kempenský Tomáš, otec ctihodný. **Zlatá knížka o následování Krista.** Znovu na jazyk český vyložil a modlitbami příhodnými opatřil *Jan Nep. Frant. Desolda.* Čtvrté vydání. Se 2 obrázky. V 32. (480 str.) 1 K, váz. 2 K 20 h.

OBRAZY BIBLICKÉ.

SEDMERO ŘEČÍ SVATOPOSTNÍCH

SESTAVIL

J. JEŽEK.

S POVOLENÍM KNÍŽ. ARCIB. ORDINARIÁTU V PRAZE
DNE 19. ÚNORA 1908 Č. 1914.

V PRAZE.

NÁKLADEM KNIHKUPECTVÍ B. STÝBLA.

1909.

1.

I řekl Kristus Petrovi: »Šimone, spíš?«
Mar. 14, 37.

Za soudcovství velekněze Heliho sběhla se ve svatém stánku v Silo událost, jak následuje: Mladý Samuel spal jedné noci ve chrámě, v němž chována byla archa úmluvy, když Hospodin zavolal na něho, prvé nežli světlo Boží bylo zhašeno. Samuel, probudiv se, řekl: »Tu jsem.« Ihned běžel k Helimu, řka: »Tu jsem, nebo jsi volal.« Velekněz však pravil: »Nevolal jsem tebe, jdi a spi.« I učinil Samuel tak.

Po druhé zavolal Hospodin Samuele, který netuše, že by to byl hlas Boží, opět vstal a přistoupil zase k veleknězi. Heli odvětil mu týmiž slovy jako prve. Po třetí zazněl hlas Hospodinův, volaje Samuele, je- muž teprve nyní Heli vyložil, že sám Bůh volá jej, aby nemeškal hlasu jeho poslechnouti. I přišel Ho- spodin a stál a zvěstoval Samuelovi hrozný trest, ježž uskuteční nad Helim a jeho syny i nad národem isra- elským (I. Král. 3.).

Událost podobná opětuje se o několik století po- zději na hoře Olivetské u Jerusalema. Petr, Jan a Jakob odebrali se s Kristem do zahrady Gethseman- ské. Petr má bdíti ve svatyni této, avšak on usíná. Kristus přichází a volá naň: »Šimone, spíš?« Petr protřhuje se ze spaní, ale oči tíží spánek a on usíná znova. Dvakráte dotýká se hlas Páně uší jeho a pro- bouzí ho; po třetí zastavuje se Kristus nad ním a zvěstuje mu blízké nebezpečí, řka: »Aj, přiblížila se hodina a Syn člověka vydán bude v ruce hříšných.« (Mat. 26, 45.)

Uvažujme maličko v mysli své: V Silo, ve svatém stánku chovala se archa úmluvy, před níž v noci hořelo světlo; na hoře Olivetské zříme pravou archu úmluvy, bytost nejsvětější, ana dlí na modlitbách. Tam bdí Samuel, po smrti Heliho zvolený za soudce lidu israelského; tu má bdíti Petr jako náměstek nejvyššího kněze nebeského a budoucí hlava Církve sv. Třikrát zavolal Pán Samuele; tolikrát i Kristus Petra. Bůh oznámil Samuelovi blízkou pohromu, kdy archa Boží dostane se do rukou Filistínských, Kristus zvěstuje Petrovi blížící se hodinu temnosti, kdy Syn člověka (živá archa úmluvy) vydán bude v ruce hříšníků. —

Jako na Samuele v Silo a na Petra na hoře Olivetské, tak i na vás, rozinilí v Kristu, volá Pán ústy apoštola: »Povstaňte, kteří spíte!« Probudte se v nynější době kajícínosti, kdy Církev sv. vybízí vás slovy dojemnými k sv. zpovědi a chystá vám hody nebeské. Probudte se z tvrdého spánku hříchův, abyste duchovním zrakem postihli světlo velikonoční. Neodkládejte polepšení svého na dobu poslední, kdy duše bolestmi odevšad obestřená, nemůže se ani káti opravdově. Pomněte na smrt i na soud, který očekává vás po smrti, a nezacpávejte uši svých k hlasu Církve sv., vybízejícímu vás ku pokání, dříve než probudí vaši duši ze hříšného spánku slova odplaty a zvuk trouby volající k soudu. Povstaňte a bděte, byste si zasloužili království nebeského, jinak na věčnosti červ věčně hlodající nedopřeje vám ani klidu ani pokoje.

Nejmilejší! Nikdo z nás není bez hříchu; o všech nás platí výrok apoštolův: »Ve mnohém klesáme všichni«; proto Církev sv. vybízí nás všechny bez rozdílu. — Uriáš, byv vyslán od Joaba z válečného ležení k Davidovi, zdráhal se vejíti do domu svého a v něm si pohovět, ježto pán i velitel jeho Joab spal na tvrdé zemi a bojovníci královští přebývali v stanech svých. (2. Král. 11.) Nejmilejší, zdali nesluší i nám říci: Kristus bděl v bolestech i mukách a — my bychom neměli bdíti v době této? Kristus postil se a — my bychom vzpírali se učiniti podobně? Kristus modlil se tři hodiny na hoře Olivetské a — my bychom váhali setrvati chvíli na modlitbách? Uposlechněme

tedy rychle, s myslí veselou volání dobrého pastýře a vyjdeme plesajíce s duší očistěnou od hříšného kalu vstříc světlu velikonočnímu, abychom shledání byli dítkami světla a výrok apoštolův vyplnil se nad námi: »Bratří, již čas jest, abychom ze sna povstali. Noc po-
minula, den nadešel; choďme tedy jako synové světla.«

Na konec rozjímání pohledněmež ještě jeden-krát na spící apoštoly. Petr spí, muž víry, Jan spí, apoštol lásky, Jakob spí, bojovník horlivý. Co platna jest víra, láska i horlivost ospalcům? Co platen jest meč ruce ochrnulé, když jím nemůže vládnouti? Co jest do lásky, je-li sklíčena těžkým spánkem? Co do horlivosti sebe větší, když v rozhodném okamžiku vrhá se v náruč spánku a k boji jsouc nehotova vy-
stupuje na kolbiště? Zmatek zachvátí ji tak, jako zachvátí Jakoba; láska utuchne a nečinně složí ruce v klín jako apoštol Jan; víra bude kolísati, až klesne jako Petr, jenž zapřel Pána, nebudeme-li dbáti v každé době výstrahy Kristovy: »Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení.« Amen.

II.

Hle, přiblížil se, který mne zradí.
Mat. 26, 46.

Joab, statečný vojevůdce Davidův, řevnil a žehral na *Amasu*, věrného služebníka krále. Potkav se na pochodě válečném s Amasou u velikého kamene v Gabaonu, přistoupil k němu i pozdravil ho přátelsky: »Zdráv buď, bratře můj! «Amasa však nespozoroval meče, jež měl Joab, nebo tento tváře se, jakoby chtěl Amasu políbiti, vytrhl meč svůj a vrazil jej Amasovi tak prudce v bok, že sklesl na zemi a vypustil duši. (II. Král. 20, 8—10.) Mrzký byl to čin! Pod rouškou přátelství tajila se nejprudší zášť, při políbení, známky to přátelství, spáchána byla ohavná vražda. Joab skropil krví nevinnou svůj pás, aby byl vítězným znamením vraždy jeho. Ale krev Amasova vrátila se na hlavu Joabovu. Když Šalomoun nastoupil na trůn, dal jej zabíti pro vraždu tu. (II. Král. 2, 34.)

Na hoře Olivetské, v zahradě Gethsemanské blíží se též přítel proradný, přistupuje k božskému Mistru, líbá Jej a praví: »Zdráv buď, Mistře!« Ohavnou zradou jest však políbení toto, nejkrutější bolestí svaté duši Kristově. Vítězným odznakem, jímž bídný zrádce korunuje nešlechetný čin, není ovšem žádný pás krví skropený, za to však 30 stříbrných — mzda krve. Ejhle, nejmilejší, není-liž Amasa předobrazem Kristovým? Jméno hebrejské Amasa znamená v našem jazyku »Nesoucí, na sebe beroucí«. Kristus béře na sebe hříchy světa, aby nesl je na těle svém. Amasa byl jako »služebník« oddán nezlomnou věností králi a pánu svému Davidovi, Kristus Pán byl věrným a vyvoleným »služebníkem« Otce nebeského (Isaiáš 42, 1.), jehož svatou vůli ve všem plnil. Amasa »pod rouškou přátelství« stal se obětí nevinnou, podobně i Kristus Pán, který promluvil k proradnému Jidášovi: »Příteli, nač jsi jsem přišel?« Krev Páně padla rovněž na hlavu Jidášovu.

Jak rychle změnila se scéna v zahradě Gethsemanské! Tichá modlitba tři hodiny trvající zakončena jest břinkotem zbraní; bídný zrádce přistoupil ku Pánu a nebeská odevzdanost vtržena jest škaredou zradou do muk krvavých. Ó mrzkého činu toho! Nebo, nejmilejší, co jest zrada jiného, než mrzké a praohavné zneužití posvátného svazku přátelského, ďábelský výplod srdce licoměrného, jedovatá dýka, kterou pod škraboškou klamného přátelství ztápí beze studu do nevinného srdce? Slovem zrada jest souhrn falše, potměšilosti, zloby tajené a pokrytectví. Zrádný přítel podobá se jedovatému hadu; hledí se zajisté vplížiti na prsa přítelova, by uštknul ho a jedem svým rozedral mu srdce. Kdo zradil Krista? Zrádcein jeho nebyl nikdo z přčetných nepřátel a odpůrců Páně, nýbrž byl to přítel, jeden ze 12 vyvolených apoštolů.

Tím větší ošklivostí naplňuje nás zrada Jidášova, tím více opovrhujeme jí, že stala se políbením. »Jidáš, políbením zrazuješ Syna člověka?« (Luk. 22, 48.), pravil božský Spasitel zrádci. Políbení pokládá se od dávných věků za znamení přátelství; jím projevují si lidé lásku i vzájemnou oddanost, jím vyjadřuje se vniterný soulad duší lidských. Nejsvětější a

nejšlechetnější pocity tají se v políbení. Dítě líbá drahou ruku otcovu, aby mu projevilo svou uctivost a lásku; matka obsypává dítky své polibky mateřskými, aby jim vdechla lásku svou; přítel objímá přítele, aby ukázal jemu lásku i přátelství. A Jidáš dopouští se pramrzké zrady s posvátným znamením úcty, lásky a přátelství. Tváří se upřímným přítelem, a zatím jest to nejzarputilejší nepřítel, předstírá klamnou lásku, o níž srdce jeho nic neví; s přátelským úsměvem přistupuje k Pánu svému jako nevraživý Joab k Amasovi a proklává zákeřnický srdce nejšlechetnější dýkou zrady. A Ježíš — přijímá mrzké políbení proradného Jidáše. —

Jako bídný ten zrádce, vedou si až dosud všickni, kteří *nehodně přistupují k sv. přijímání*. Božský Spasitel v nejsvětější svátosti pln svaté lásky sestupuje k duši poskvrněné, která dává mu políbení jidášské, předstírá lásku i úctu — avšak srdce zatím naplněno jest kalem lnusných hříchů, dýmem pekelných vášní, v němž má postavit si Kristus svůj svatostan. Zradu novou páše proto každý věřící na Beránku nejčistším, když s duší poskvrněnou přehojnými nepravostmi, přijímá pokrm andělský. Co jest jiného svatokrádežné přijímání než políbení jidášské, nejdrzejší rouhání se božské lásce, pokrytectví prorážející nebesa! Takou potupu i pohanu strojívají Pánu bohužel přecasto mnozí křesťané, pročez lze i na ně obrátiti slova, která byl Pán pronesl k proradnému Jidášovi: »Příteli, nač jsi sem přišel? Políbením zrazuješ Syna člověka?« Kéž by nikdo z vás, nejmilejší, neposkvrnil se ohavným hříchem zrady na nejmilostivějším Spasiteli! Kéž byste vždy s duší očistěnou ve svátosti sv. pokání účastnili se hodů nebeských! Kéž byste, nejmilejší, nikdy s myslí své nespouštěli, že zrada na Kristu spáchaná zlé dochází odplaty, končíc často zoufalstvím.

Na konci rozjímání svého padněme na kolena před nejlaskavějším Vykupitelem, jenž pokorně a bez reptání přijal na Sebe nepravosti naše, »polibme syna« (Žal. 2, 12.), jak vyzývá nás Žalmista, a s nejhlubší pokorou odprosme Jež za veškeré urážky i poklesky, jimiž jsme se proti neskonalé dobrotě Jeho po celý život byli prohřešovali:

»Nejdobrotivější Ježíši, který v posvátném čase postním nám hříšným tvorům odpuštění hříchů nabízíš i poskytuješ, rač nám milostivě dáti, abychom se Tobě již nikdy nezpronevěřili, Tebe nikdy ničádným způsobem neopustili a až do posledního vzdechu při krvavém praporu sv. kříže Tvého v boji i v míru setrvali. Přijmi od nás políbení plynoucí z lásky nejčistší. Zároveň slibujeme Tobě, že, kdykoliv přistoupíme ke stolu Páně, učiníme tak s ústy čistými, s duší obmytou i očištěnou ode hříchův, abychom jako miláček Jan spočinouti mohli blažení i potěšení na božském srdci Tvém!« Amen.

III.

Protož osvobodí-li vás Syn, právě
svobodni budete. Jan 8, 36.

Sedekiáš, potomek Davidův a poslední král judský, byl po dobytí Jerusalema od Chaldejských jat. řetězy svázan a odveden do Babylona, kde v trapném zajetí život svůj dokonál. (4. Král. 25, 7.)

Podobně i Ježíš Kristus, zaslíbený »Syn Davidův«, pravý Sedekiáš, t. j. »Spravedlivý Boží«, byl jat, aby podstoupil smrt za hříchy lidstva. Vypravuj dle sv. evangelistů.

Kristus podal ochotně ruce Svě k svázání na hoře Olivetské, aby sprostil nás pout hříchův i ozdobil nás páskou svobody pravé. Pásku tu skýtá nám, abychom přijali a nosili ji po celý život. »Setrvejme«, volá sv. Bernard, »stále jí ozdobeni!«

Nejmilejší, toužíte zajisté dychtivě seznati tuto čestnou, oblažující pásku, která víže nás tvory pozemské k nebesům? Především jest to páska *povinnosti*, která velí nám poslouchati vrchnosti duchovní i světské, ctíti a poslouchati rodičů, učitelů i jiných představených. O této pásce pronáší se Písmo sv. takto: »Vlož nohu svou do pout její a šíji svou do řetězů její a nechť nemrzí tebe svazky její.« Páska tato promění se po dokonané pouti pozemské v roucho slávy.

Páska, zdobící svobodné dítky Boží, zahrnuje v sobě dále pásku *kázně i počestných mravů*, nebo to jest pás, jímž křesťané opasují duši svou a smysly své, aby roucho nevinnosti, kterým na křtu sv. byli přioděni, zachovali neposkvrněné. My všichni toužíme dojiti koruny věčné svobody a proto učinme po příkladě syna císaře Karla V. Císař dovedl kdysi syna svého ke dvěma stolům; na jednom ležely koruna, žezlo a jiné odznaky moci panovnické, na druhém meč a železná přilba. »Nuže, vol si,« pravil otec. Syn, nerozmýšleje se dlouho, sáhl po meči a přilbě. Když císař otázel se ho, proč právě volil věci ty, odpověděl mu syn: »Protože jimi lze dobýti si oněch.« Podobně i my můžeme vydobýti si nehynoucí koruny dítek Božích, když ozbrojíme se mečem křesťanského boje a přilbicí bdělosti.

K pásce, zdobící pravé milovníky svobody křesťanské, sluší posléze páska *utrpení, trpělivosti i oddanosti do vůle Boží*; to jsou dle svědectví Otcův církevních zlatá pouta, jimiž věčná láska povznáší vyvolené k nebesům. Nechtějte tedy, nejmilejší, přetrhnouti pásku, kterou Tvůrce snaží se k Sobě připoutati duši naši, ale noste ji ochotně, s plesáním, nebo jinak řečeno, buďte stálými v protivenstvích, útrapách i příkořích, podvolte se s pokorou, trpělivostí i oddaností všelikým zkouškám Bohem na vás seslaným, nereptejte při tom ani nestěžujte si do moudrého zařízení Božího, nebo jen tehdy spojíte vůli svou s vůlí Boží, srdce své se srdcem Božím a povznesete se zvolna k zástupu vyvolených blahoslavencův, o nichž dí Pán: »Kdo zvítězí, učiním jej sloupem v chrámě Boha mého.« (Zjev. 3., 12.)

Obraťme zrak svůj ještě jednou k Ježíši na hoře Olivetské. On dal se žoldnéřům svázati a jako trpělivý beránek vésti k zabítí. Ó, žasněme nad skutky moci i lásky Jeho, podivujme se Jeho trpělivosti i odevzdání do vůle Otce nebeského; kořme se prvním mukám Jeho, když byl jat, jež podstoupil pro naše vykoupení z poroby ďáblovy. Putujme v duchu častěji na horu Olivetskou, abychom z příkladu a lásky Spasitelovy brali sílu, útěchu i poučení.

Zaměříme kroky své v posvátné době postní ke zpovědnici a přetněme trapná pouta hříchů, děsná pouta věčných trestů za pomoci Církve sv. Ozdobme se, plesajíce v srdci svém, nebeskou láskou milosti i přátelství Božího, jimiž přivine nás Bůh zase k srdci svému. Pochválen budiž Pán, jenž neodnímá od nás milosrdenství svého; pochváleno i velebeno budiž přemilostivé vykoupení, kterým zachráněn všecken svět. Amen.

IV.

I řekl Pán: »Šimone, Šimone! aj, satan vyžádal vás, aby tříbil jako pšenici.«
Luk. 22, 31.

Za časů soudců žil v zemi judské muž znamenitý a proslulý, jehož jméno bylo *Samson* (silný, hrdina). Tehdy neměl ještě národ israelský žádného krále; Samson pro statečnost i udatnost, již na jevo dal v těžkých bojích s okolními národy modlářskými, těšil se veliké úctě i vážnosti svého národa. Anděl Boží zvěstoval bezdětným rodičům Samsonovým již u věku pokročilém, že dostanou syna. Samson, byv od dětství svého zasvěcen Bohu, žil jako Nazirej, t. j. jako zasvěcenec Boží, jenž nepil vína ani jiného nápoje opojného, vlasů ni vousů sobě nikdy nestříhal. Duch Hospodinův byl s ním a obdařil ho velikou silou tělesnou, jakou nikdo po něm nemohl se honositi. Ký div, že hrdinskými činy svými stal se netoliko mocnou záštitou pokolení israelských, alebrž i postrachem nepřátel.

Ve knize Soudců dočítáme se o něm, že sám jediný zahnal, rozprášil na 1000 Filistinských i že proslavil se jinakým rekovstvím, jež naplňovalo úžasem jeho vrstevníky jako na př. že holýma rukama roztrhl mladého lva, jenž vběhl mu do cesty, přetrhal tlusté provazy, jimiž byli ho nepřátelé svázali, uchopil oboje vrata brány města Gázy i s veřejemi, vloživ pak je na ramena, vynesl je na vrch blízké hory. (Soud. kap. 15—16.)

Samson předčil silou nade všecky siláky. Ačkoli odolal vítězně bojovným zástupům Filistinů, přece neodolal lsti ženy filistinské, *Dalily*, kterou byl si oblíbil. Tato vyloudila na něm tajemství jeho síly. Dalila, »slabá« žena, překonala »siláka« Samsona, když byl jí pověděl k dotěrným prosbám, že síla jeho jest ve slibu nazirejském, v nestříhaných vlasech. Lstivá Dalila uspala Samsona, ostříhala mu kadeře a ihned odešla síla od něho. Na pokřik její jali ho Filistiňští, vyloupali mu oči a svázaného řetězy zavedli do města Gázy. —

V síni domu Kaifášova zhřívá se u ohně muž, jenž nedávno tasil meč na obranu božského Mistra, muž srdnatý, odhodlaný. Však hle, prostá, slabá děvečka dovede jej zastrašiti tak, že zapírá Pána i Mistra svého. Muž ten jest apoštol *Šimon*, jehož Kristus pro stálost i vytrvalost jeho nazval »*Petrem*«, t. j. *skálou*. Ano, Petr jest to, který chtěl za Kristem i přes vlny mořské kráčet, který sebevědomě večer tvrdil o sobě: »Byť se pak všickni nad Tebou pohoršili, já se nepohorším; hotov jsem s Tebou i na smrt jíti.« Sotva bychom uvěřili, kdyby slova sv. evangelií nepřesvědčovala nás tak pádně, že nejpřednější z apoštolů děsí se děvečky a zapírá — Krista.

Nebylo na tom dosti božskému Trpiteli, že jeden z apoštolů ho zradil, že Židé rouhali se Jemu i posmívali, k smrti kříže nespravedlivě Jej odsoudili; On zřel i slyšel, kterak nejvěrnější i nejmužilejší apoštol Jej zapírá ne jednou, ale *po třikráte*. Do kalichu hořkosti, jež pil, byla přimísena i bolest nad zpronevěrou přítele vroucně milovaného. Smutná byla to věru noc, kdy oči Páně zřely toliko potupu, utrpení i zármutek, kdy srdce Jeho zraněno bylo od zuřivých nepřátel, v předsíni pak zbabělým zapřením nejmilejšího kdysi apoštola! — — —

Apoštol Petr jest nám výstrahou, abychom nevydávali se svévolně *v nebezpečí hříchu*. Kdo nedbá toho, padne jako Petr. Položíme-li zdravá jablka mezi nahnílá, pokazí se záhy; položíme-li stříbro vedle rezavělého železa, pokryje se záhy rží; dotkněme se morem zachváceného, a nakazíme se. Nejinak pozbývá duše, třpytící se leskem lásky, okrášlená záslu-

hami nejpěknějšími své krásné ozdoby, pokrývá se hnilobou i rzi, jakmile nestřeží se příležitosti ke hříchu. Příležitost vyrazila zbraň z ruky i nejsilnějším, a přivedla je ku pádu, jako na př. Davida. Marně tedy slibují mnozí věřící při sv. zpovědi, že chtějí se varovati všech hříchů, když nechtějí se varovati příležitosti k nim vedoucí.

Hříšník troufá si příliš do své bdělosti, nechce uzavřítí bránu srdce svého, ale chce pečovati, by zloděj nevplížil se do vnitř; chce ponořiti se do plamenů, odkud doufá s pomocí Boží vyvážnouti bez pohromy.

O třech mládencích vypravuje nám Písmo sv., že vyvázli z pece ohnivé neporušení; běda tomu, kdo domnívá se, že bez pohromy jako oni znikne nebezpečenství, do něhož se vrhá střemhlav. Nemylme se, nejmilejší, Bůh nebude činiti zázraky k vůli těm, kteří neodporují příležitosti ke hříchu a přece chtějí býti spravedlivými. Či snad dostává se jim větší síly, než svatým Božím, kteří vystříhali se jí? Či snad jsou stálejší nad sv. Jeronyma, jenž hrůzou chvěl se již při vzpomínce na zlou příležitost? Ke všem nám zaznívá slovo Páně: »Bděte a modlete se!« Bděme, t. j. varujme se vší příležitosti ke hříchu; modleme se, t. j. vzývejme Boha s vroucí pokorou o milost jeho.

Ze zapření Petrova vysvítá také naučení, že *noc je nepřítelkyní člověka*, matkou činů zlých; v noci ďábel rozestírá tenata na duše lidské. Píseň zajisté týž sv. Petr: »Protivník váš, ďábel, jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by pohltil.« (1. Petr. 5, 8.)

A Žalmista prosí Boha o záštitu proti »přístrachu nočnímu, nakažení morovému, vlekoucím se v mrákotě«. (Žal. 90, 5—6.) Spasitel sám prohlásil noc za dobu lidí zlých: »Tatof jest hodina vaše a moc temnosti.« (Luk. 22, 53.) A přece na tisíce jest lidí, kteří vyhledávají temnoty noční, by páchali nepravosti; přece jsou rodiče křesťanští, kteří bez starosti dovolují synům svým toulati se za noci, kteří nestarají se naprosto o spásu nesmrtelných duší dítek sobě svěřených, ba vyskytují se i rodiče, kteří kladou základ k neštěstí dítek svých vlastní shovívavostí a netečností. Kéž by v duchu si představili, kterak po jejich smrti nad hrobem jejich budou dítky bédovati, že měly ro-

diče, již svatých povinností svých nedbali. Kéž by nikdy nevymizela z paměti jejich slova apoštola národů sv. Pavla: »Jestliže pak kdo o své, a obzvláště o domáci nemá péče, víru zapřel a jest horší nežli nevěřící.« (1. Tim. 5, 8.)

Pád Petrův budiž nám i *výstrahou* i *poučením*, abychom neustávali prositi o milost s hůry, abychom stále bděli a příležitosti, duši lidskou temnotou hříchů zahalující, se varovali. Přetněme, nejmilejší, rázem v svatopostní době této pouta hříchů nás vízící; utíkejme vši příležitosti, která by ku pádu mohla nás strhnouti. Zachraňme duši svou krví Beránkovou draze vykoupenou; a jestliže jsme následovali Petra hřešícího, následujme ho i kajícího, nebo jenom pravým pokáním dojdeme pokojného svědomí a staneme se opět dítkami Božími a dědici království nebeského. Amen.

V.

Ale oni více usilovali, řkouce:
 »Bouřít lid, uče po všem Judsku, počav
 od Galileje až sem«. Luk. 23, 5.

Po způsobu patriarchů žil v Arabii, v krajině Hus zvané, nábožný a bohabojný muž, jménem *Job*; předčil myslí sprostnou i upřímnou, bál se Boha a střežil se zlého. Jako on, tak i rodina jeho sloužila Bohu, zachovávajíc všecka přikázání. Tu najednou seslal na něho Pán kruté rány, jež zničily jeho statek, dům i dítky, aby zkušena byla povaha Jobova, zdali bohabojnost jeho obstojí i v pohromách. Mimo to raněn jest Job nežitem nejhorším od paty nohy až do vrchu hlavy. Těžké trápení seslal Bůh na Joba, které i v nás soustrast probouzí. Avšak daleko krutějšími nade ztrátu statků pozemských, nade smrt dětí, nad přetravný neduh byly výčitky, posměch i obviňování vlastní ženy a tří důvěrných přátel. Tito uslyševše o všech pohromách, které byly zastihly Joba, přišli ho navštívit, ale místo útěchy v soužení jeho zahrnuli ho výčitkami, že si asi zasloužil utrpení toho hříchů svými. I vlastní žena povstala proti němu, posmívala se jemu, rouhavá slova mluvíc. A, nejmilejší,

kterak si při tom vedl Job? Splácel snad zlé zlým, klnul a zlořečil těm, kteří bláhovými řečmi rozdírali srdce jeho? Nikoliv, on mlčel; mlčky snesl potupu i pohanu a nepromluvil slova po sedm dní. Tak vedl si muž, kterého prorok Ezechiel zove vzorem zbožnosti, stavě ho po bok Noemovi a Danielovi. (Ezech. 14, 14.) —

Před soudnou stolicí římského místodržitele, Pontského *Piláta* zříme státi muže spravedlivého, který předčí nad Joba trpělivostí, nad Noema bohabojností, nad Daniela zbožností jako slunce nade hvězdy — Ježíše Krista. Jan zove ho »Beránkem«, hlas Boží s nebe »milým synem«, lid »velikým prorokem«. Aj, ruka Páně doléhá naň celou tíhou svou. Židé posmívali se jemu, bili ho, plvali na tvář jeho, bičovali a trýznili ho mukami hroznými; svázán jako nejohavnější zločinec stojí před soudcem, i můžeme o něm spravedlivě vyznati, že jest »Jobem«, t. j. »Osočeným«. I na něho vedou Židé žaloby a obviňují jej; sotva však soudce vyšetří a vyvrátí je, přednášejí žaloby své tím prudčeji a bouřlivěji znova. A co činí Kristus? — Mlčí a neodpovídá ani slova; s trpělivostí opravdu božskou slyší nejhanebnější a nejlživější žaloby a pomluvy.

Pilát diví se, že Ježíš mlčí při všech žalobách i rouháních. I nás úžasem naplňuje, že Syn Boží halí se v hlubokou mlčelivost proti tolika zuřivým odpůrcům.

Ó, jak zhusta věci svaté a božské bývají vydávány v posměch, znesvěcovány a znevažovány opovážlivými řečmi a rozpustilými vtipy, které srdce věřící až do hloubí zkormucují a naplňují žalem — a Bůh? — mlčí. Ó, jak zhusta ozývá se ohavné klení a zlořečení po polích i doma, bohopusté lání, jež srdce jako meč na obě strany broušený proniká, proklínání, že by nebylo divu, kdyby země rozevřela se pod nohama zlolajcovýma a pozřela jej — ale uražený Bůh; syrchovaný Pán všeho stvoření, jehož jméno i milosti zlobou právě satanskou bývají pokáleny — mlčí. Ba nezřídka k největšímu zděšení svému slýcháme, ani lidé přímo rouhají se, zlořečí i lají — Bohu živému. Člověk, bídny a nepatrný červ pozemský, jenž

den jak den žije z dobroty Boží, odvažuje se, rouhati, zlořečiti ústy zlolajnými neskonale velebnosti Boží, hanu i potupu metati Bohu v tvář a vyzývati na sebe spravedlnost jeho — a Bůh pohaněný nezabijí ho bleskem, ale — mlčí. Zdaliž i my můžeme se dosti tomu vynadiviti? Znamená toto přetajemné mlčení snad již soud nad rouhačem, nebo nevyzpytatelné slitování Boží? Kdo nám na otázku tu odpoví? — Ó zadržte ústa rouhavá, ať mlčení Boží neodsoudí vás na věky! Nezneužívejte nevyzpytatelného slitování jeho! Ustaňte rouhati se, nebo Bůh nedá sebe posmívati na věky.

Nejmilejší, s bázní a třesením podivujme se mlčení Boha svrchovaného naproti rouhání lidskému. Třesme se bázní před ním, nebo jím mnozí křesťané bývají odsouzeni, jako mlčení Spasitelovo odsoudilo Židy. Podivujme se dále jemu, ježto pro přemnohé znamená nevyzpytatelnou shovívavost Boží. Uvažte jen, nejmilejší, co by se dělo, kdyby uražený Bůh nemlčel? kdyby pole, na němž svaté jméno jeho bývá zneužíváno, spustošil, kdyby jeden každý dům, kde se mu rouhají, z kořene vyvrátil i nadobro zahladil, kdyby každého odbůjce, jenž ho proklíná, bleskem, střelami hromovými zabil? Mocný Bože, jak velikou shovívavost máš s námi při neomezené moci své! Podivujíce se mlčení Tvému, vzýváme nevyzpytatelnou trpělivost Tvou. —

Pilát, pohanský soudce, seznává nevinu Kristovu a mluví k Židům: »Já na něm žádné viny nenalézám.« Ale slova jeho dráždí Židy k odporu většinu, křik jejich vzmáhá se. Pilát boje se lidu, váhá s určitým rozsudkem, a tím dává na jevo prvou slabost: Spasitel mlčí, ani slovem neodpovídá ani soudci ani Židům krvežíznivým. »Ejhle, Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa.« —

Zlořečení budtež protivníci Kristovi, zarputile v zlobě své setrvávající. Pilát zasluhuje pohany proto, že podporuje zlé a klesá na dráze spravedlnosti: Kristu pak podivujme se, že nevinnen jsa neproněsł ani slova k svému obhájení. Zdali neběře naše viny na sebe, když neočišťuje se z nařknutí, zdaliž nepravosti naše nejsou shrnuty na bedra jeho, když ani slova nepromlouvá k obhájení svému?

Nejlaskavější Spasiteli! mohl Jsi obhájit se, poněvadž Jsi věčná moudrost; mohl Jsi vyvésti se z nářknutí nespravedlivého, poněvadž ani stín viny nelpěl na Tobě; ale Ty jsi mlčel, abys zaplatil pokutu za hříchy naše. Čím odvděčíme se Tobě za neskonanou lásku Tvou k nám? Ó, roznět v nás oheň nikdy nehasnoucí lásky k Sobě! Ano, božský Vykupiteli, srdce naše hotovo jest, plniti vůli Tvou, následovati hlasu Tvého a pro jméno Tvé protivenství trpělivě snášeti. Tehdy mlčel Jsi, abys nás vykoupil, ale nyní nechť zazní hlas Tvůj a upoutá nás navždy k Tobě. Amen.

VI.

A nesa sobě kříž. vyšel na to místo,
kteréž slove popravné a židovsky Golgotha.
Jan 19, 17.

Po boku sklíčeného otce stoupá na vrchol hory jiných jiskrného zraku, výrazného obličej. Syn nese na ramenou dříví, otec pak v ruku meč a nádobu s ohněm. A když tak sami dva kráčejí na horu, praví syn k otci: »Otče můj! Hle, oheň a dříví; ale kdež jest zvíře k oběti zápalné?« Všecek skormoucen odpovídá otec: »Bůh opatří sobě zápalnou oběť, synu můj!« Po té stoupají oba dále; když pak dostoupili vrcholu hory, vzdělal otec z kamenů oltář, narovnal svrchu dříví, svázal syna svého i položil ho na oltář na hranici. I vztáhl ruku a uchopil meč, aby obětoval syna svého. (Gen. 22.)

Nejmilejší! kdo byl ten nelidský otec, jenž chtěl dopustiti se tak hrozné ukrutnosti? Nikdo jiný než arciotec *Abraham*, muž víry skalopevné; syn, kterého položil na oltář, byl *Isák*, jeho miláček a jedináček. Vrch hory, na němž stojí, sluje *Moria*. Abraham s krvácejícím srdcem odhodlal se přinést oběť přetěžkou, a chystal se vykonati ji, poněvadž Bůh mu poručil: »Vezmi syna svého jednorozeného, kterého miluješ, Isáka, a obětuj ho v oběť zápalnou na jedné hoře, kterouž ukáži tobě.« Poloha hory, kterou Bůh byl označil Abrahamovi, mezi horou Olivetskou a Gol-

gothou, objasní vám s dostatek tajemství. Temeno hory Moria Šalomoun srovnal, aby sloužilo k základem světoznámého chrámu. Tam, kde Isák v srdci otcovském byl obětován, rok co rok tisícové a tisícové beránků bývali obětováni. Ruce lidu vyvoleného zabíjely beránky, a krev proudem tekoucí ptala se: »Kde jest ten beránek bez poskvrny, který má přijíti a zemříti za nás za všechny?« —

Ulicemi jerusalemskými běře se sinutný průvod; v čele průvodu jde trubač, který na každém rohu ulice se zastavuje, a zatroubiv, sběhšímu se lidu něco oznamuje. Za ním kráčí družina, nesoucí hřeby, provazy, kladiva a řebříky; za těmi vojsko římské a konečně vrávorá po ostré dlažbě zkrvácenýma nohama, hluboce skloněný pod břemenem kříže muž, sotva dechu popadáje, již úplně vysílený týráním, ztrátou krve, palčivou žízňí a velikým bolem vnitřním. S obličeje řine pot s krví smíšený, rty jsou zsinalé, vlasy rozcuchány, hlava ověncena bodavým trnům. Nohy odsouzenecovy se chvějí a poklesávají při každém kroku; konečně ho opouští síla a k smrti zemdlený Ježíš Kristus klesá k zemi ne jednou, ale po třikráte. Proto přinutili žoldnéři *Šimona Cyrenského*, jdoucího ze vsi, a vložili naň kříž, aby jej nesl za Ježíšem. Šel pak za nimi zástup veliký lidu i žen, kteréžto plakaly a kvílely ho. A obrátiv se k nim Ježíš, řekl: »Dcery jerusalemské, neplačtež nade mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svými syny.« — —

I tobě, křesťane milý, často bývá nésti nějaký kříž; dnes tíží tě bída, nouze, nedostatek, zítra nemoc, neduh tělesný. Tu snášeti musíš rozličné nepříjemnosti, úšklebky; jindy práce, povolání, úřad je ti obtíží. A opět úzkost, starost nějaká svírá duši tvou . . . a kdo zná všechny ty strasti a trampoty, jež v tomto slzavém údolí doléhají na pokolení lidské?! . . .

Ó, vy všickni, kteří strádáte jakkolivě, postavte se v duchu před božského Spasitele, nesoucího na Kalvarii dřevo kříže, a vizte, kterak On nejnevinnejší na zemském oboru, tiše, trpělivě, bez reptání nesl těžký kříž, a tažte se sebe, jak vy až dosud nesli jste rozličné křížky, jež Pán za dobré uznal vložiti na vás? — Zdali tak tiše, trpělivě, s odevzdáním se do vůle Otce

nebeského jako Kristus? Anebo byli jste snad netrpěliví, malomyslní, říkající v nerozumu svém: »Nevím věru, proč to vložil na mne Bůh?« — Jen viz a uvažuj: Kristus — Pán nebes a ty — nepatrný červ; On nevinný a ty — hříšník. On nesl kříž za jiné a ty — sám za sebe. Kříž Kristův tak těžký, a tvůj — tak lehoučký. Nemusí-li vlastní svědomí vytýkati tobě: »Aj, netrpělivostí v kříži svém vždy nový kříž vkládáš Kristu na jeho svatá ramena a tíží jeho zveličuješ!«

Mají-li tudíž kříže a strasti pozemské nám býti na prospěch a k zásluze, nutno je za příkladem Kristovým bráti na se ochotně a bez reptání. Neseš-li kříž svůj rád, dojdeš brzy konce utrpení; neseš-li jej nerad, břemene sobě jen přidáváš; svrhneš-li jeden kříž, najdeš brzy druhý, daleko větší a těžší. Či myslíš, že unikneš tomu, čemu dosud neutekl žádný smrtelník? — »Kristus trpěl za nás,« dí sv. Petr I. 2, 21, »pozůstaviv nám příklad, abychom následovali šlépějí jeho.« Kříž je klíč, jímž si nebe otvírají, kdož jdou za Kristem. Na koho pak Bůh vloží kříž, tomu udělí milost, aby jej mohl nésti. Pročež často na kolenu volejme:

Kříž nám, Pane, dej,
ale nésti pomáhěj!«

Amen.

VII.

Zbodli ruce mé i nohy mé, zčetli
všecky kosti mé. Žalm 21, 17—18.

Když *Holofernes*, vojevůdce assyrský, na rozkaz krále Nabuchodonosora vytáhl s vojskem velikým proti říši judské, osmělil se *Achior*, kníže ammonitské, hájiti synů israelských řečí ohnivou i dokazovati zázračnou moc Boha israelského. I rozhněval se Holofernes nad řečí touto a rozkázal služebníkům svým, aby jali Achiora; titi uchýlivše se stranou hory, přivázali Achiora ke stromu za ruce i za nohy, a tak nechali ho svázaného provazy. Kn. Judith kap. 5—6.

Jiný strom jest pohotově, strom kříže kletbu snímající; jiná hora vznáší se před námi, popravní místo na Golgotě, a tenkrát jest to kníže, sám »král židov-

ský«, Ježíš Nazaretský, jenž hájí věci vlastního národa proti nepříteli. Ejhle, služebníci nepřítelovi, služebníci Holoferna pekelného jímají ho, přivazují ke stromu kříže, za ruce i za nohy jej přibíjejíce. Nad čin tento nezřelo slunko až dosud činu krutějšího a nespravedlivějšího. Vstupme dnes v duchu na Kalvarii a pohlízejíce na Krista, katany i na dřevo kříže, rozjímejme nábožně v srdci svém o bolestném umučení Páně.

Rouška zahalující tajemství největší klesá; nový Isák vystoupil na horu se dřívím k oběti, oběť jest připravena, a již sestupuje věčná spravedlnost s výšin nebeských na zemi a mává mečem, aby přijala ne-skonale vzácné výkupné za hříchy člověčenstva; již zastírají si andělé bolesti tvář hlubokým smutkem vidouce, an Pán i Král jejich pní, kletbou celého světa stížen jsa, na dřevě kříže. Zaměříme i my nyní k obětišti, abychom si tajemství ukřižovaného živě představili. Odpustíte mi zajisté, bude-li má řeč dnes poněkud nesmělá, neboť pádné rány kladiv z Golgothy otrásají mocně duši mou.

»Ukřižuj, ukřižuj ho!« křičeli Židé před Pilátem. Ejhle, žádost jejich se naplnila. Obnažen a ze sukně vyslečen stojí božský Spasitel na Kalvarii; před ním leží na zemi děsný kříž, ježž byl na ramenou sám přinesl na místo popravné; nahý i obnažen stojí mezi katany svými. Aj, beránek jest již na jatkách, započíná oběť.

Trojím dějem vyznačuje se přehrozné tajemství. Katané vrhají, srážejí Krista na dřevo kříže, rozpínají ho na kříži a přibíjejí naň.

1. *Katané srážejí Krista na kříž.* Žoldnéři pojali obnaženého Krista a položili jej na kříž, aby provedli hrozný ukřižování. Ježíš neotvírá úst svých, ani když snáší muka nevýslovná. Kdož nerozpomíná se z nás na slova proroka Isaiáše, kteráž byl předpověděl o Vykupiteli: »Jako ovce k zabítí veden bude a jako beránek neotevře úst svých« (Is. 53., 7.); kdož z nás nepřipomíná si Isáka, an byl položen na dříví obětní, aby byl obětován? Nejmilejší, vizte to ponížení! Božský Spasitel, který kdysi proměnil se na hoře Tábor před učedníky, provázen jsa Mojžíšem i Eli-

ášem, leží teď nah na dřevě kříže, obklopen zástupem krvežíznivých katanů.

2. *Katané rozpínají Ježíše na kříži.* Vší silou táhnou ruce jeho po ramenou kříže, napínají i tělo Jeho, že lze spočítati všechny kosti. »Údy Jeho vymknuty jsou,« dí Žalmista Páně, nataženy ke koncům kříže, aby byly přibity. Ó, věčný Otče, proč v mlčení hluboké jsi se zahalil?

3. *Katané přibíjejí Krista na kříž.* Jeden drží nataženou ruku Spasitelovu, druhý přikládá dlouhý hřeb na ruku a pravicí pozvídá pádné kladivo; kladivo dopadne na hřeb, který proniká ruku Spasitelovu, krev nejsvětější beránka neposkvrněného vytryskuje proudem vzhůru a zbarvuje ruce katanů. Pádné rány kladiva rozléhají se po výšině Kalvarské, rána stíhá ránu, až jest pravice, která byla žehnala tisícům, přibita ku dřevu. Po té přibíjejí ruku levou a posléze obě nohy. V přežalostném stavu leží ubohý Spasitel za živa přibit na ohavném dřevě kříže. Nešťastnějšího člověka nad Krista nelze si ani mysliti; trpí, trpí nevýslovně. Ó, pozorujme pevným zrakem a dlouhého utrpení Páně a neodvracujme se od hrozného divadla, od muk a běd děsných.

»Ukřižuj, ukřižuj ho,« křičeli vztekle Židé. »Vezměte a ukřižujte ho,« pravil Pilát, usednuv na stolicí soudnou; podobně pronesla rozsudek svůj i spravedlnost na soudné stolicí Boží. »A oni ukřižovali ho,« píše jednohlasně sv. evangelisté. Proč musí býti Kristus ukřižován? Proč žádají si Židé této smrti? Příčinu tu známe všichni. Poněvadž ukřižování bylo nejbolestnější a spolu nejhanebnější smrtí, a dále, poněvadž bažili po tom, by Kristus odsouzen byl k smrti nejpotupnější. Avšak proč božská spravedlnost rozhodla se pro potupnou smrt tuto? Odpověď zní: Protože jedině smrt na kříži mohla ji dokonale smířiti. Když prvý člověk přestoupiv dobrovolně věčný zákon, byl postavil všemu lidstvu duchovní kříž, mohl dojíti jen zase od něho svého vyproštění z poroby ducha temnosti. Adam vztyčiv v ráji kříž hříchů, uvíznul na něm; vztáhnuv ruce po ovoci zapovězeném, přibil je na kříž hříchů; nohy jeho kráčely po cestě nepravé i přibity jsou na kříž hříchů. Poněvadž Adam vztyčil

kříž, musil i Kristus pro vykoupení lidstva jej zvoliti; poněvadž Adam zhřešiv, ruce i nohy přibil na kříž, byl i Kristus za ruce i nohy naň přibit. Podivujme se spravedlnosti Boží, podivujme se přehlubokému významu ukřižování Spasitelova.

Kristus ukřižován jest, poněvadž vzal na sebe hříchy světa, jak dí sv. Pavel: »Kristus stal se pro nás hříchem.« Jeho ukřižování a umučení jest učiněným obrazem života i duševních muk hříšníkůvých. Hřích jímá člověka a činí ho otrokem knížete temnosti, navlékaje mu pouta přetěžká; potom bičuje ho výčitkami svědomí a posléze, když nahromadí hřích na hřích, nepravost na nepravost, dostává se mu i trnové koruny, spletené ze studu, hanby i potupy. Hříchové posmívají se mu jako žoldnéři Spasiteli, odívají ho pláštěm hanby, dávají mu v ruku třtinu duševní zmlátnutosti, volajíce uštěpačně: »Ejhle, člověk!« Ach, jak znetvořen jest hříchy obraz Boží v něm! Ale hříchy volají zběsile dále: »Ukřižuj, ukřižuj ho!« Vkládají mu na ramena kříž nevýslovné bídy, bolesti i hanby, vlekou ho na místo popravné, kde trhají s něho roucho milosti i zásluh, vrhají ho na kříž, by ho přibily hřeby hříšného návyku, dobrovolného upadání ve hřích, opovážlivého hřešení na milosrdenství Boží. Když pní přibit na kříži, vášně i náruživosti posmívají se jemu, řkouce: »Sestup s kříže, můžeš-li.« Hříšník však nemůže, než bolestí a neukojitelnou dychtivostí sklíčen jsa, volá: »Žízním.« Ano, žízni páchatí hříchy nové. Žalostný a smutný bývá pohled na ukřižovaného hříšníka!

Nejmilejší, toť zajisté kletbou i odměnou hříchu, že přibíjí na kříž jaté své paroby. Či není tomu tak? »Ukřižuj, ukřižuj ho,« ječí zběsile ohavné skutky na otce zpronevěřilého povinností ke své rodině. »Ukřižuj, ukřižuj ji,« na nesvědomitou matku, která špatně vychovává dítky své; nebo tyto budou jí jednou katany. »Ukřižuj, ukřižuj ho,« křičí neřesti na pokleslého jinocha, a přibíjejí ho na kříž necti, opovržení, zatvrzelosti. Rány hřeby způsobené rozdírají krutou bolestí hříšníka, duše sklíčená jest hořem, úzkostí smrtelnou zachvívá se před tresty Božími; ale zlá

vůle, mrzký návyk nedopouštějí mu vyraziti hřeby a sestoupiti s kříže dříve, dokud nenadejde hodinka poslední. Tisíce nešťastných, zoufalých, zavržených hříšníků jsou toho pádným důkazem. Nejmilejší, nedejme se zlým žádostem spoutati pouty a okovy hříchu, nebudme otroky jeho, nýbrž prosme Beránka nejmilostivějšího o přispění, jímž bychom nejen roztržili rázem okovy hříchu, alebrž i znikli ohavného ukřižování hříchu a stali se účastníky dokonalé svobody Kristovy.

O jednom ještě ukřižování zbývá nám promluvit, které vykonáváme sami na sobě, když přibijíme na kříž hříchy, tělo i zlé žádosti své. »Kterí náležejí Kristu,« dí apoštol, »křižují tělo své s nepravostmi i žádostmi jeho.« Nejmilejší, heslem naším budiž: »Ukřižujme, ukřižujme tělo zlých věcí si žádající«, aby lepší jádro v nás nebylo jato v okovy hříšnou žádostí a zavléčeno na kříž. Uveďme hříšné tělo své v poslušensství ducha a přibijme je sami na kříž, abychom hodni byli slouti učedníky a následovníky božského Mistra, jenž ve sv. evangeliu žádá od nás: »Kdo chce býti učedníkem mým, vezmi kříž svůj a následuj mne!« Nikdo z nás nemůže ujíti ukřižování; každému dána jest vůle, buď ukřižovati své tělo a zlé žádosti, nebo býti sám od nich ukřižován.

Nejmilejší, chápete nyní dokonale význam vznešeného tajemství ukřižování. Spasitel byl přibit na kříž; ačkoliv při tom snášel muky a bolesti nevýslovné, podstoupil za nás ochotně krutou smrt. Přibití na kříž jest nejen dokonalým smířením rozhněvané spravedlnosti Boží nade hříchem Adamovým, věrným obrazem ukřižování hříšníkova, alebrž i vzorem všem spravedlivým, jak křižovati mají tělo své.

Pohledněme ještě, nejmilejší, zrakem duchovním na spanilou růži krvavého vykoupení. Láska a utrpení potýkají se, ona, aby zářila více, toto, aby plálo více. Vizte, jak v této spanilé růži nejlepší vinný kmen náš, božský Spasitel, byl vykvetl! Celé tělo poseto jest různými krvavými, jimi ozdobeny jsou i svaté ruce, nohy i bok. Ó, volejme v žalu a lítosti: »Shlédni okem milostivým, nebeský Otče, s výšin nadhvězdných na nejsvě-

tější oběť, již Tobě nejvyšší kněz náš, Tvůj syn, Ježíš Kristus za hříchy naše přináší. Poznej, Pane, sukni syna svého Josefa; divá zvěř roztrhala jej a patero ran žalostných vtiskla jemu.«

Neustávejte nikdy rozjímati o neskonalé lásce, bolesti, nevýslovném sebezapření Vykupitelově, vzpomínající slov Žalmisty Páně: »Zbodli ruce mé i nohy mé, zčetli všecky kosti mé.«

Nejmilostivější Spasiteli! Pro tajemství Tvého ukřížování, prosíme, račť milostivě dáti, aby ani krůpěj předražené krve Tvé nepřišla při nás na zmar. Amen.

Kazatelé slovanští. Vedením *Václava Štulce*, sídelního kanovníka na Vyšehradě, s pomocí několika bratří duchovních vydal *Antonín Mužík*.

Svazek I. 1870. V lex. 8. (924 str.) Místo 12 K pouze 9 K.

Svazek II. 1871. V lex. 8. (960 str.) Místo 10 K pouze 7 K 50 h.

Konečný Filip Frà, Ord. Praed., **Růže duchovní.**

Poučná a modlitební kniha ředitelův a členův „Živého růžence“. Dle nejnovějších zákonův a ustanovení napsal. (Schváleno od řeholních představených a od nejd. kníž. arcibiskupské konsistoře Pražské dne 15. listopadu 1893 č. 10120.) S oceloryt. V 32. (423 str.) Místo 2 K pouze 1 K 50 h.

Pech František P., em. učitel náboženství, **Zpěvy a modlitby pro studující mládež středních škol.**

Druhé opravené a rozmnožené vydání. (S ocelorytinou.) V 8. (212 str.) Místo K 1·20 pouze 50 h.

Podstránský Jos. Bol., čestný farář, **Výbor podobenství a připodobení o věcech křesťanské víry a mravů se týkajících.** ježto z knih z písma sv., ze spisů sv. otcův a jiných slovutných mužů jak pro řečníky duchovní a světské, tak i pro učitele a pro mládež studující vůbec a pro každého snesl a dle abecedního pořádku sestavil. V 8. (474 str.) Místo K 2·24 pouze K 1·60.

— **Výklad křesťansko-katolického náboženství** pořádkem katechismu, stvrzen slovy písma svatého, výroky sv. Otcův a jiných učitelův církevních, s připojením mnohých průpovědí, přísloví, podobenství a příkladův. Pro chrám, pro školu i pro domácnost ku prospěchu učitelův svatého náboženství, katechetův i kazatelův i ku vzdělání věřících každého stavu a povolání sepsal. Druhé vydání. Díl I. Část I. O víře. V lex. 8. (612 str.) Místo K 6— pouze K 4—.

Díl II. Část II. O naději a o modlitbě a část III. O svátostech. (500 stran.) Místo K 5·60, pouze K 3·80.

Díl III. Část IV. O lásce křesťanské, ježto se dokazuje zachováváním příkázání Božích a církevních. Místo K 6·40 pouze K 4·30.

Díl IV. Část V. O křesťanské spravedlnosti. a) Varuj se zlého. b) Čiň dobré. Místo K 8·20, pouze K 5·50.

Díl I.—IV. Místo K 26·40, pouze K 15—.

Doporučení hodné knihy ve snížené ceně:

STRUČNÝ PŘEHLED

starožitností biblických.

Pomůcka k výkladům biblického dějepisu ve školách českých.

Složil Dr. XAVER BLANDA.

D Í L I.

Zeměpis biblický a bohoslužebná zařízení národa vyvoleného.

S 51 obrazy a 10 mapami místo K 9'— pouze K 3'—.

Výňatek z díla

„Stručný přehled starožitností biblických“.

MALÝ ATLAS BIBLICKÝ.

Pomůcka ke studiu biblického země- a dějepisu.

10 map místo K 1'— pouze 30 h.

Úřední sloh církevní.

Příruční kniha praktického úřadování pro katolické duchovenstvo.

Napsal

Dr. KLEM. BOROVÝ,

praelát scholastik metropolitní kapitoly u sv. Víta atd.

Třetí, rozmnožené vydání.

Cena místo K 9'— pouze K 5'—.

Obdržeti lze v každém knihkupectví nebo přímo

v nakladatelství

B. STÝBLA

v Praze, Václavské nám. 30.

Knihkárna B. Stýbla v Praze.